

ISSN 0134-2266

TRÄHÄRKE

NR. 5

1979

MAI

SAABUS MAI. Ta tõi kaasa päikese ja soojuse. Päike äratas pikkamisi looduse. Seepärast kutsubki mai meid metsa alla ja niidule, kutsub rõõmu tundma looduse ilust ja värvidest.

Kasel on lehed hiirekõrvul. Örnrohelistes, kleepuvad ja lõhnavad. Aga näe, toomingas! See puu on nagu suur õiekobar, valge ja pidulik. Metsaservalt leiad juba nurmenukke. Lähed sa aga pääsusilmi otsima, otsi neid niiskeilt kraavikaldait. Kuival metsalagendikul märkad roosakaspunaseid ja valkjaid kiisukäppade moodi õisi. Selle lille nimi ongi kassikäpp. Niitudel ja heinamaadel köidavad pilku suured kuldsed õienupud. Need on paljude armsaimad kevadlilled — kullerkupud.

SAABUS MAI. Põllumehele tõi ta pikad tööpäevad. Varahommikust hilisõhtuni kostab põllult traktorimürinat. Käib kevadkünn, teraviljakülv ja kartulipanek. Kes hilineb kevadel külviga, see saab sügisel väiksema saagi. Seepärast ongi maainimesel kiire.

Meie põllumees harib maad hoole ja armastusega. Ta teab, et need kõige vajalikumad, leib ja kartul, tulevad meie kõikide toidulauale tema tööst.

SAABUS MAI. Teile, õpilased, tõi ta selle õppeaasta viimase koolikuu. Nüüd loete kooliaega päevadega.

Aga peaaegu igas maipäevas on alati olnud midagi uut, huvitavat ja tähtsat. Olgu see võidupühal koos isa ja emaga tehtud matk, spordivõistlus, tähe- või malevakoondus. Just sellel kuul saavad paljud kolmanda klassi oktoobrilapsed pioneerideks.

Mai toob ka tunnistused. Uhke tunne on lugeda: üle viidud järgmisse klassi. Õpetaja saab sel päeval kindlasti kimbukese kevadlilli.

Neis on sinu suurim tänu ja teie ühine kevadrõõm.

ELJU MARDI

VANAEMA KAELARÄTT

«Vanaema! Ma saan homme pioneeriks!» hüüdis Indrek teretamise asemel lävelt.

«Soovin õnne, kullake!»

Vanaema surus Indreku kätt ja kutsus pirukaid sööma.

Vanaema juures on alati hea olla. Tema ei ütle kunagi, et pole aega või ära

sega. Täna tuli Indrek oma suurt uudist kõigepealt vanaemaga jagama. «Töötus on mul peas! Kuula!»

Vanaema kuulas. Oli küll peas.

«Ja kõik on ostetud ka: kaelarätt, pluus, rihm.»

«Siis on hästi,» arvas vanaema, tegi kavala näo ja ütles: «Tahad, ma näitan sulle midagi!»

Muidugi! Vanaema näitab ikka midagi põnevat. Nad läksid suure kapi juurde Vanaema tõmbas ühe sahtli lahti. Indrek tõusis kikivarvule ja nägi sahtli põhjas väikest pakikest. Vanaema võttis selle hellalt ja ettevaatlikult välja. Pakis oli punane kaelarätt. Pleekinud, otstest kulunud. Puuvillane, ei läikunud nagu Indreku siidrätt.

«Vanaema, kas kaelarätt on sinu oma! Kui vana see on!»

«Minu. Väga vana. Vanem kui sinu ema.»

Vanaema jutustas Indrekule, kuidas ta 1940. aasta septembrikuus kaelarätti sai. Näitas ka metallkinnist, mida siis kasutati sõlme asemel.

«Sa oled seda nii kaua hoidnud!» imestas Indrek.

«Olen,» ütles vanaema. «See rätt on mulle kallid. Tookord tähendas pioneer olla suurt julgust.»

Kord, kui vanaema, aga siis oli ta kolmeteistkümnepäevane tütarlaps Linda, koolist koju läks, varitsesid teda rikka poemehe pojad. Nad, nagu nende vanemadki, ei sallinud nõukogude võimu, vihkasid ka pioneere. Tol päeval püüdsid poisid Lindalt kaelarätti ära võtta. Linda kaitses end kuidas oskas.

«Võta ise ära, või muidu . . .» ähvardas üks nendest.

«Ei võta!» hüüdis Linda läbi pisarate.

Siis sähvatas midagi silmade ees. Tuli! Nad panid kaelarätti põlema!

«Onu, appi!» hüüdis Linda.

Poisid ehmusid, arvates, et mõni onu ongi kusagil lähedal.

Silmapiilk pistis ka Linda jooksu, peoga leeki kustutades.

Teisel päeval tuli ta sama kaelarätiga kooli.

«Nii need otsad katki said,» ütles vanaema ja libistas peoga üle kaelarätti. «Sõja ajal oli teine kuurilakas sarika all peidus. Kui sinu ema pioneeriks astus, käisin koondusel ja sidusin talle kaela oma kaelarätti. Ta kandis seda pidupäevadel. Siis, kui valiti malevanõukogu esimeheks. Siis, kui võttis vastu komsomolipileti.»

«Vanaema, koondus on homme kell kaks,» ütles Indrek ja vaatas vanaemale otse silma. «Kas tuled!»

«Tulen!» lubas vanaema ja silistas Indreku pead. Indrek ei sõandanud kaelarätti küsida. Ta lootis, et vanaema mõistab niigi.

Muidugi vanaema mõistis.

«Lippa nüüd koju! Mul on siin veel tegemist,» ütles ta ning pani triikraua sooja. Laotas kõõgilauale teki ja sellele punase kaelarätti.

JUTA RENZER

ELLEN NIIT
TUULELOHE

Tuulelohe, tuulelohe illes leiab tuule koha. Lendab nagu kerge pilv, vaatab, kas on selge ilm.

Seemnest kasvab puu

Iga palgipuu on kunagi olnud tibatilluke seeme. Ei suudaks ki vist igaüks neid sõnu uskuda, kui loodusõpetuse õpik seda nii visalt ei kinnitaks. Krabi 8-klassilise Kooli igale õpilasele on aga seemne puuks

saamine niisama selge kui korrutus-tabel. Koolimetskond — see on 300 hektarit Paganamaa looduskaitseala ja veel 140 hektarit metsa, mis õpilaste hooldada. Kui teil kodu ligidal juh-

Lendab nagu kerge pilv, vaatab, kas on selge ilm. Tuulelohe, tuulelohe läheks kas või kuule koha, kui ta

tub olema ruudukujuline mänguväljak, mille iga külg sada meetrit pikk, siis võib öelda, et väljak on ühe hektari suurune. Kujutage ette, et kõrvuti on 440 niisugust väljakut. Seda vist ei jõuagi ühe päevaga läbi joosta. Nii suur on koolimetskond, mida lapsed hooldavad. See on raske ja tähtis töö. Loodust peab hoidma, sest kogu meie elu, toit, riided ja puhkuski sõltuvad loodusest.

Koolimetskonna täieõiguslikuks liikmeks võetakse alles neljandas klassis. Kuid lühemaile tööretkile kutsutakse ka oktoobrilapsi alati kaasa. Nad oskavad teha palju töid, mida metsas vaja. Metskonna ülema kohustusi täidab Tarmo, sellepärast on tema õde Terje teistest oktoobrilastest rohkem metsas tööl käinud.

Et jätkuks taimi istutamiseks, vajatakse puuseemneid. Neid aga saab käbidest. Sobivam käbikorjamisaeg on talv. Talvel langetatakse puid ja raielangilt on hea käbisid varuda. Puu otsa ronida ei tohi, võib ise haiget saada ja puulegi viga teha. Tänavu talvel korjati kuusekäbisid.

Malle, Katrin, Terje ja Marina käisid metsas ka loomadele toitu viimas. Suusatama minnes pistsid nad porgandi tasku, et see mõnele kannule jätta. Küll jänes üles leiab. Ivo, Jan-

no, Arved ning Urmas vaatasid jälgede järgi, kes maiustamas käinud, kust ta tulnud ja kuhu läinud. Malle ja vanaisa puistasid talvel jänestele ka koduaeda heinu ja viisid pajuoksi. Jänesed jätsidki õunapuutüved puutumata.

Kevad ja linnulaulust helav mets toob palju rõõmu ja kuhjaga tööd. Ivo isa töötab metsavahina ja sellepärast poiss teabki, et metsas uitamine on ka töö. Tuleb üle vaadata kõik eelmisel aastal istutatud puukesed. Kui mõni pole kasvama läinud, torgatakse uus istik mulda. Terje on puude istutamisel teistest osavam. Ta teab, kuidas kuuseistikuid peenralt välja võtta, kuidas juuri kärpida ja kuidas taim istutada nii, et mitmesaja aasta pärast mähaksid siin puuhiiglased.

«Huvitav on vaatamas käia, kuidas meie istutatud puud kasvavad. Algul on nad tillukesed, pikapeale sirguvad meist pikemaks,» sõnasid oktoobrilapsed.

Suvi kaob mängides, heinatööl ja lehisvihtu tehes. Metsas käiakse nüüd sagedamini. Krabi kooli õpilased teavad: mets ja metsloomad ei vaja üksnes hoolt, vaid ka kaitset. Ja sage! just kaitset inimese enda eest.

VIIVI VARIKSAAR

VLADISLAV KORZETS

MERIKE JA LILLED

«ISA, KAS MINA OLEN OLEMAS!»
KÜSIS KORD MERIKE.

«JAH!» ÜTLES ISA.

«AGA KAS OLEKS VÕINUD KA NIIMOODI OLLA, ET MIND OLEMAS EI OLEKS!» KÜSIS MERIKE EDASI.

«JAH!» ÜTLES ISA.

«JA KAS SINA EI SAAKS SIIS MINUGA RIIELDA, KUI MA PEENRALT KÕIK LILLED NOPIN!» KÜSIS VEEL MERIKE.

«JAH!» ÜTLES ISA.

«JA KAS MINA EI SAAKSKI SIIS ÜLDSE NEID LILLI NOPPIDA?»

«JAH!» ÜTLES ISA.

OLI IMELIKULT VAIKNE ÖHTU.

«MERIKE, KAS SINA MURDSID PEENRALT KÕIK LILLED!» KÜSIS ISA VAID.

«JAH!» ÜTLES MERIKE.

teaks, kas nõõrita äkki nea ei nõõrita. Tuulelohe, tuulelohe ajab naeru neale kofe.

Illustreerinud HELDUR LARETEI

KLAABU KÜSIB

«TÄHEKESE» UUDISTEREPORTEER KLAABU KÄIS KEVADE PUHUL METSAS JA PÖLLUL, AIAS JA ÕUES.

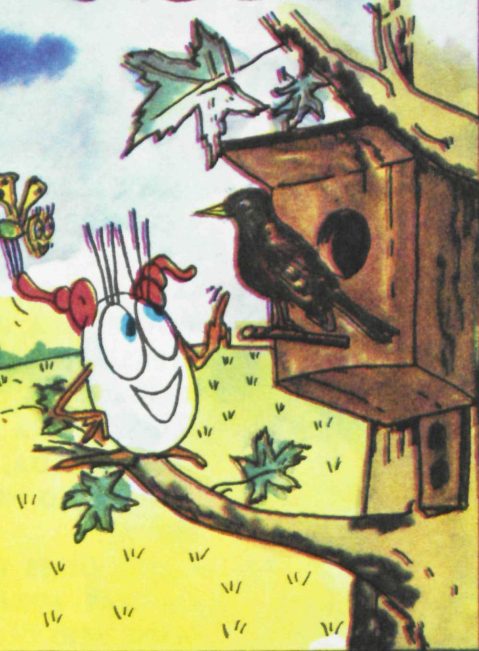
VAHTRAPUUL

«Kuldnokk-kullanokk, mida sa siin arvutad!»

«Toidukulu, toidukulu. Igale lapsele viiskümmend hommikueinet, kuuskümmend lõunasööki, seitsekümmend õhtuampsu. Läheb kiireks, oi, läheb kiireks!»

«Kuldnokk, ae! Mitu pesapoega sel kevadel tuleb!»

«Vististi viis, vhiüüt. Kuuldavasti kuus, vhiüüt. Kolmsada hommikueinet! Nelisada kaksikümmend õhtuampsu. Ise jääd kõrval fuhja kõhuga.»

Illustreerinud AVO PAISTIK

TAMMIKUS

«Kägu, kuule Kägu! Kas pesa valmis!»

«Homme hakkab naine ehitama. Mul on kukkumiseagagi tegemist.»

«Kägu, Kägu, ära valefa. Sinu naine munes möödunud aastal võorastesse pesadesse, küll muneb nüüd ka.»

«Ja mis sellest! Kas siis sõbralikku kingitust ka enam ei tohi teha! Kukku!»

ÕUEPINGIL

«Pirr! Pane kirja, Klaabu. Kohe munen sada muna. Neist tuleb sada kärbest. Iga poeg muneb sada muna, juba on sada korda sada kärbest. Siis muneme veel ja veel ja veel. Ja kõik uued kärbsed munevad veel ja veel ja veel. Ja siis saab meid täis õu. Ja siis saab täis mets. Ja siis . . . Pirr! Kes vuhistas tiibu! Appi! Ap . . .!»

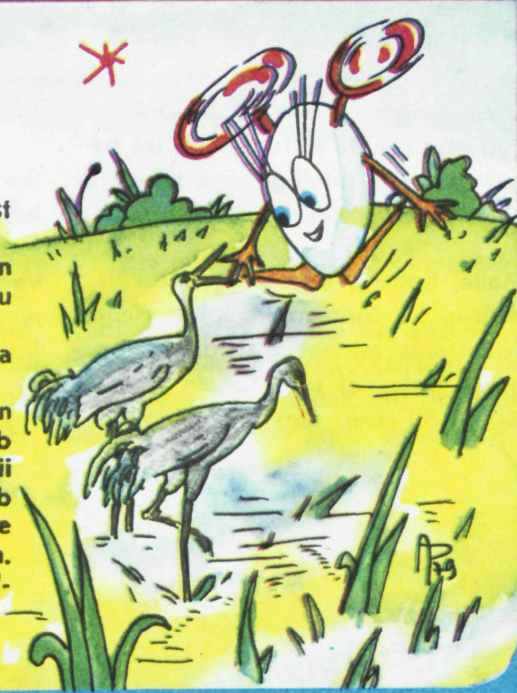
SOOSERVAL

«Tere, Sookurg! Mida sa siit lombist otsid!»

«Konn läks kaduma. Oli alles siin mäffel, tahtsin teisega paar sõna juttu puhuda, aga võta näpust.»

«Sul ju vend Toonekurg kõrge koha peal. Puhu temaga juttu.»

«Mis vend ta mulle on. Mina laulan ilusti kurluu-turluu, tema plagistab ainult nokka. Mina peidan pesa nii ära, et keegi ei leia üles, tema elab kõigi silme all. Kurluu-turluu, jääme nüüd hüvasti. Tuleb koju kiirustada. Peida pesa mis sa peidad, aga valvet peab ikka pidama.»

IGAL LINNUL OMA ROHI

REIN SANDER

TORE KÖNDIMA ON MINNA,
KUI ON KENA KEVADILM.
NIISKEL NIIDUL TEISPOOL LINNA
KASVAB PÄÄSUSILM.

ÕIED PÜSTI PIKAL VARREL,
LEHED VASTU MAAD —
PRIIMULAGA AIAPEENRAL
SUGULANE TA.

HARAKAL ON LENNUS ULJUST,
HÄÄL KUI RIKKIS UKSEKELL.
LAANE PEIDUS HARAKKULJUS
SIHVAKAS JA HELL.
LEHED VASTU SAMBLAYAIPA,
ÕIED NAGU KELLUKAD.
KUI NEID TUULEVINU PAITAB,
KAS SA KUULED HELINAT!

KÄGU KUKUB KASESALUS,
NII ET KAJAB LAAS.
SUVEL SAMAS METSAALUST
KÄOPÖLL KAUNISTAB.
LEHED ON TAL SEDAMOODI
NAGU PÖLLESILUD.
ÕIED ROHEKOLLAST TOONI,
PÖÖSA VARJUST PIILUB.

VEEL SA KÕIKI LINDE EI MÄRKA,
IGA TAIMEGA EI KOHTU,
SIISKI IGAL ÖUERAJAL
LEIAD LINNURÖHTU.

SAMA PEHMED ON SEL LEHED
NAGU LINNUL SULED.
TUNNED VEEL TA SOOJA PAITUST,
SIIS KUI ÖHTUL SILMAD SULED.

PALAD NENDEL LEHEKÜLGEDEL ON SAKSA FÖDERATIIVSE VABARIIGI LASTEKIRJANIKELT. «TÄHEKESELE» VALIS JA TÖLKIS LOOKESED HOLGER PUKK.

HANS BAUMAN

LAI SÜGAV KRAAV * * *

Verner ja Fritz ja Kurt ja väike Hans kõndisid metsas. Nad jõudsid laia ja sügava kraavi äärde.

«Küll on lai!» ütles väike Hans. «Peame tagasi keerama.»

«Ei tule jutukski!» heitis sedamaid Verner.

«Kui ta liiga pikk ei ole, võime paremalt või vasakult ümber minna,» arvas väike Hans.

«Parem juba üle hüpata,» sõnas Kurt.

Ta võttis hoogu — ja oligi üle. Ka Fritz võttis hoogu — ja oli samuti üle. Kõige hõlpsamini sai üle kraavi Verner. Tema oli kõige pikem.

«Hüppa ometi!» hüüdsid nüüd kolm teiselt kaldalt. Aga väike Hans ei julgenud, tema oli kõige pisem.

«Mis sa kükitad seal nagu konn!» pilkas Kurt. Ta mõtles, et ehk paneb tõgamine Hansu hüppama.

«Tema pilkas mind konnaks,» mõtles väike Hans.

«Nüüd ei julge ma üldsegi...»

Verner ütles: «Ma võtan su selga ja hüppan veel kord üle.»

Väike Hans mõtles: «Niimoodi kukume mõlemad kraavi!»

Siis küsis Fritz: «Kui kraav oleks väheke kitsam, kas sa siis hüppaksid?»

«Muidugi,» kostis väike Hans.

Fritz toetas jala kraavi servale, sirutas käe kaugemale ette ning ütles: «Vaata, mu käsi on kraavikallas.»

Väike Hans tunnistas kätt ja mõtles: «See pole ju kuigi kaugel!» Ta võttis hoogu — ja oligi üle kraavi.

Fritz ütles: «Sa olid meist kõige kangem hüppaja. Ja minu kätt ei läinud sul üldsegi vaja!»

Nad läksid edasi. Ning väike Hans mõtles: «Fritz on minu kõige parem sõber.»

ÜKS LÕBUS MEHIKE * * *

Seda lõbusat mehikest tunnevad kõik. Ka sina. Kuula!

Mõnikord on teda näha, mõnikord mitte.

Mõnikord on ta paks, mõnikord kõhn.

Kui ta kõhn on, siis on ta pikk.

Kui ta paks on, siis on ta lühike.

Mõnikord on ta põrandal, mõnikord seinal.

Kas sa tead juba, kes ta on? Ei? Siis kuula edasi!

Kui päike paistab, siis on ta rõõmus.

Kui sajab, siis poeb ta peitu.

Ta ei salli halli taevast.

Kõige rohkem armastab ta kuud, mis on suure kollase kõrvitsa moodi.

Kas sa nüüd tead, kes ta on? Noh, kuula veel hoolega.

Ta on üks vigurivänt, kes kõiki järele ahvib.

Sina tõstad kätt, tema tõstab kätt.

Sina hüppad ühe jala peal, tema hüppab ühe jala peal.

Sina jooksed, tema jookseb.

Sina jääd seisma, tema jääb seisma.

Sina kasvatad tiritamme, tema kasvatab tiritamme.

Sina lased kukerpalli, tema laseb kukerpalli.

Kõike teeb ta sinuga ühel ja samal ajal.

Kes ta on? Tema?

Sinu vari!

TIKK-TAKK ❁

«Meil käib kõik kella järgi,» ütles proua Ure-buregurli.

«Kell üks on lapsed söönud, kella kaheni teevad nad koolitöid, kella viieni võivad mängida, pool kuus söövad õhtust, seejärel kordab vana-ema nendega koolitükke ja kella kaheksast õhtul kuni kella seitsmeni hommikul nad magavad. Kella kaheksaks lähevad nad kooli, kell kahteist ja kolmkümmend minutit on nad jälle kodus tagasi.»

«Huvitav küll,» ütles naabriproua Lustibustigiero. «Ei tea, millal te niikaugele jõuate, et lapsed ainult tikk-fakk oskavad öelda?»

Selle jutu autor on SILJA. Looke on pärit tema esimesest raamatust, mis ilmus siis, kui SILJA oli 18-aastane. Oma perekonnanime pole ta juttudele kunagi juurde kirjutanud.

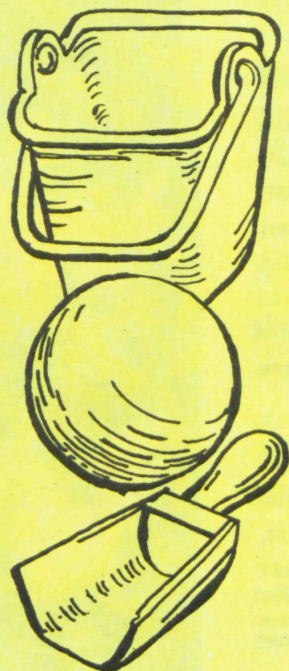
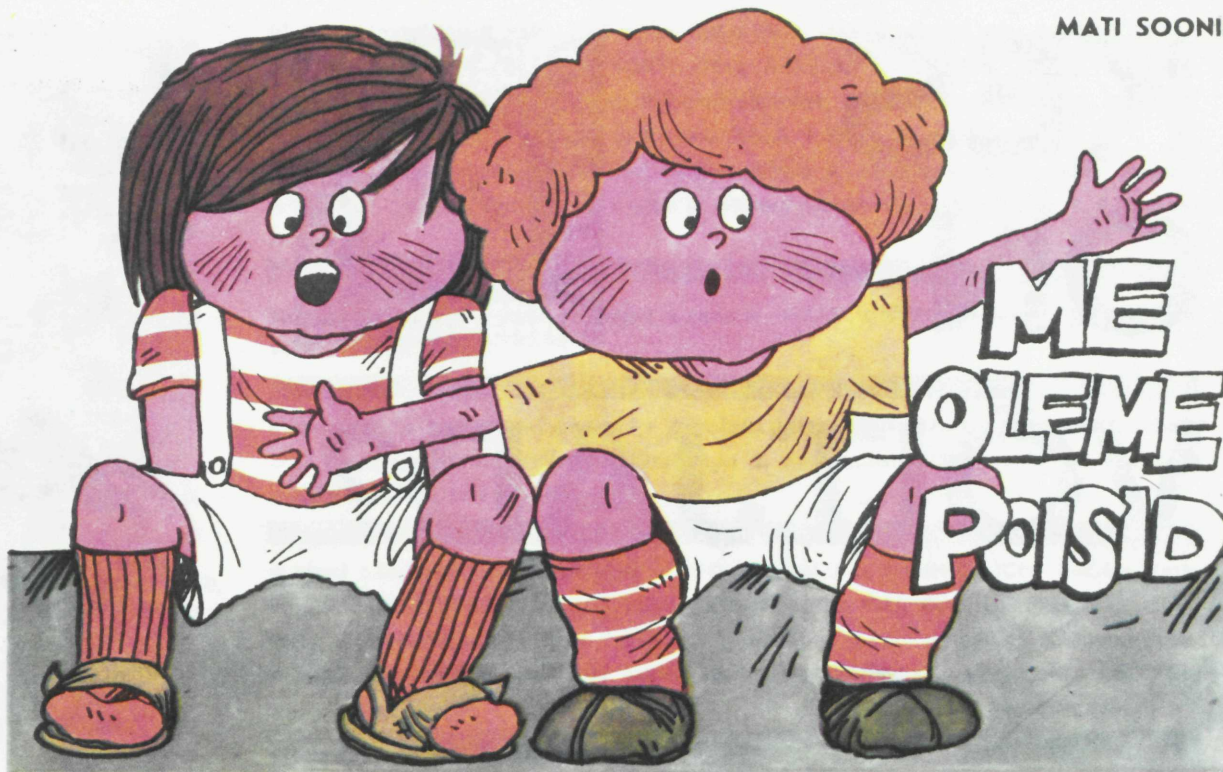
HAIGE ❁ ❁

PARDIPOEG

❁ Oli kord üks väike linn. Linnas asus park. Pargis tiik. Tiigil elas pardipere. Kolm pardipoega, isa ja ema.

Üks pardipoeg oli pea iga nädal natuke haige. Emale-isale tegi see palju muret. Aga haiglast pardikest ei seganud tema haigus üldse.

Tiigi äärde tulid kaks tüdrukut. Tüdrukud olid öed. Nad võtsid haige pardipoja kaasa ja ravitsesid teda, kuni pardipoeg ära suri.

Tarmo ja Toomas kõlutasid liivakasti serval jalgu.

«Mina olen kohe nii ilus!»

Tarmo ajas käed laiali.

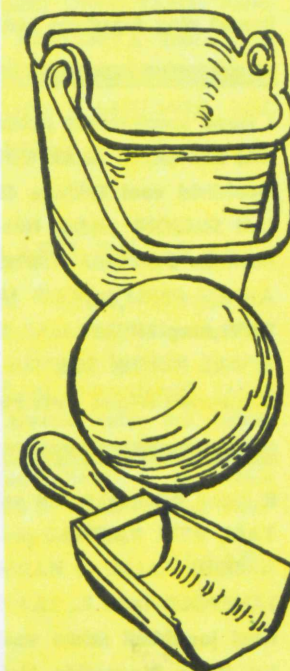
«Mina aga olen nii ilus!»

Toomas sirutas jalad harki.

«Aga kumb meist ilusam on?»

Toomas surus käed taskusse.

«Rumal! Ega me tüdrukud ole, et seda arutame. Meie oleme poisid!»

KES ON VÕITJAD?

«Tähekes» omaloominguvõistlusele saabus ohtralt joonistusi, luuletusi ja jutte. Kes olid paremad joonistajad!

Koolieelikutest olid tublimad 6-aastane KÜLLI HANSEN ja 5-aastane ÖLLA MÖLDER Tallinnast ning 6-aastane MAIKEN MÖLDER Rakverest.

I klassi joonistustest pakkusid kõige rohkem silmarõõmu Pärnu 9. 8-kl. Kooli õpilaste KAI KANGURI, ALAR KURVITSA, JANE KANOSINA ja ISTRIA KÖNNAPASE tööd. Meile meeldisid veel Tallinna 46. Keskkoolist INDREK PAUKSTISE, AIRI KUUSMAA ja KRISTJAN SIMSONI pildid. Head joonistajad on ka PIIA PÖLLUSTE Pärnu Pioneeride Majast, MIHKEL OIDERMA Tallinna 7. Keskkoolist, NATALJA MJALITSINA Lehtse 8-kl. Koolist, ANNELI PERLI ja KAIE JANSON Orissaare Eriinternaatkoolist, JANA JAANI, TOOMAS TEFFI ning MEELIS MÄE Kohtla-Järve 8. 8-kl. Koolist. Ilusaid joonistusi saime veel Pärnu 6. 8-kl. Koolist, Türi, Märjamaa, Jõgeva ja Kadrina keskkoolist; Tartu Linna ning Pärnu pioneeride majast, Tartu Pedagoogilise Kooli Harjutuskoolist.

II klassi pildimeistritest saime pika nimekirja. Mainigem TIJU LAPIMAAD, KERT LOKOTARI, REIN RAIDNAT ja ANNIKA TONTSI Tallinna 46. Keskkoolist; KAIDO KAMPUST, ANDRUS PALMI ja KARMEN PÄHNI Võru Pioneeride Majast. Sõelale jäid veel PIRET TÄHEPÖLD Tartu 8., TAAVI TALI Rapla ja URMAS KALDOJA Paide 1. keskkoolist. Keni joonistusi saime veel Jõgeva Keskkoolist, Tartu Pedagoogilise Kooli Harjutuskoolist, Pärnu Pioneeride Majast, Haapsalu ja Voldi 8-kl. koolist.

MINU TULEVANE ELUKUTSE

KEVAD

KEYAD MEIE JUURDE JÄI,
TEDA TERVE METS ON TÄIS.
LÖÖKENE TRILLERDAB,
JÕGI KAUNILT SILLERDAB.

PÄIKENE ON SOE JA HEA,
KÜNNIVARES PÖLLU PEAL.
PALJU LILLI KAASA TÕI
ROHELINE RÕOMUS MAI.

GITTA SIIL,
Kose Keskkooli
IIa klassi õpilane

KIISU UNE- NÄGU

MUL ON KODUS KIISU,
YÄIKE ARMAS MIISU.
SILMAD HALLID, NINA KRIIM,
TALLE MAITSEB AINULT PIIM.

KAUSIST PRAEGU PIIMA LAKKUS
JA SIIS UNI PEALE TIKKUS.
MAGAB JA NÄEB KAUNIST UND,
ET ON TULNUD KESKÖÖTUND.

NÄEB, ET TA SIIS VÄLJA LÄKS,
VÄLJAS AGA HIIRI KAKS.
NÄGI, ET ÜHE TA KÄTTE SAI
JA HIIREKE TEGI KIISULE PAI.

AVE ALAVEER,
Põlva Keskkooli
IIIc klassi õpilane

IVO TAMMEARU,
Haapsalu 8-kl. Kooli
IIb klassi õpilane

III klassi joonistajailt valis žürii välja hulga töid. Nende autorid on: ANNELII ELVEI, SVETLANA ROSENBERG, SIRJE SARV, LIINA KASELA, KALLE LEIB, JELENA GRIGORJEVA ja EYE UUSTALU Orissaare Eriinternaatkoolist; KRISTA TOMKER, ANU ARUSOO, MARJU INGLAND, BRUNO LILL ja RAIMO KALA Tallinna 46. Keskkoolist.

Värvierksaid töid saime veel Kilingi-Nõmme, Põlva ja Järvakandi keskkoolist; Roosna-Alliku 8-kl. Koolist; Tartu Linna, Kiviõli ja Nõmme pioneeride majast, Pärnu 9. 8-kl. Koolist.

Noorimatest olid tublimad kirjutajad 6-aastane MART RÜOTEL Tallinnast ja 7-aastane PIRET PEIKER Tartust.

I klassi tööde hulgast valisime välja järgmised sulseadjad: SAALE VEERMANSIK Toila 8-kl. Koolist, ANDRES HEINLAID Kingissepa 2. Keskkoolist, PIRET RAUD Tallinna 7. ja MALLE KUUSIK Tartu 2. keskkoolist.

II klassi osavamad kirjamehed olid: VEIGO PEETSALU ja HANNES LICHT Kadrina Keskkoolist; MERLE LOODUS ja IVO TAMMEARU Haapsalu 8-kl. Koolist; KÜLLE KALLAVUS Tartu 2. ja MARIKA KOROLEV Tallinna 8. keskkoolist; TRIIN LIPPASAAR Keila-Joa Sanatoorsest Internaatkoolist; HELAR OSILA Mäetaguse 8-kl. Koolist ning GITTA SIIL Kose Keskkoolist.

III klassist olid parimad luuletuste ning juttude autorid HERDIS VABAMÄE Kuusalu Keskkoolist, INDREK TALVET ja TAIVO TENNO Kose Keskkoolist; ÖNNE TAMM Pärnu 5. 8-kl. Koolist, KÜLLI RIIGA Valgjärve 8-kl. Koolist; HELEN VASSILJEVA Juuru ning AVE ALAVEER Põlva keskkoolist; KALVI ALTMETS Albu Algkoolist, ERGO SALE Märjamaa, KATRIN TRUU Kohtla-Järve 1. ja PIRET UDURAND Rakvere 1. keskkoolist, ENE NORAK Vääna 8-kl. Koolist.

Võitjad saavad auhinnad.

«Paraadil» — joonistanud KÜLLI KIKERPILL
Türi Keskkooli IIA klassist

«Minu ema töö» — joonistanud Märjamaa Keskkooli ettevalmistusklassi õpilane TIINA LABUNSKAJA

«Kokad» — joonistanud 6-aastane KÜLLI HANSEN
Tallinnast

KALLIS LUGEJA

Trüükikoda vabandab aprillikuu «Tähekeses» hilenemise pärast. Klaabu palub vastused saata 25. maiks.

«TÄHEKESE» toimetus

KLAABU POSTKAST

Mäletate, lapsed, «Tähekeses» nr. 3 ma küsisin, miks õpetaja Anne ja Eino ja Lembitu kinkide üle eriti ei rõõmustanud. Paljud lapsed arvasid selle ära. Loosimisel sai preemia — nelja värviga pastapliiatsi — Mõisaküla Keskkooli III klassi õpilane Moonika Jegorova.

KLAABU

Hambaarsti juures

Illustreeritud ENE PIKK

Kooli tuli hambaarst. Ja varsti pidid ka Kriste-Kaja ja Kersti arsti juurde minema.

Kaks sõbratari läksid sinna kenasti koos, teineteisel kõvasti käest kinni hoides. Pärale jõudnud, jäid mõlemad aralt ukse juurde seisma.

Arstitädi silmitses kokkunenud tüdrukuid. «Tahaksin kangesti teada, kumb teist on julgem ja istub esimesena mu toolile?» küsis ta.

Kriste-Kaja nägu tõmbus virilaks. Tooli kõrval seisis too kole paljupeljatud hambapuur! Kersti aga võttis julguse kokku, jättis Kriste-Kaja ukse kõrvale seisma ja istus otsustavalt arstitoolile. Tegi suu hästi lahti ja jäi ootama.

Arstitädi vaatas nüüd hoolikalt Kersti hambad üle. «Oi-oi, siin ongi üks auk!» ütles ta. «Parandame selle silmapilk ära!»

Puurimismasin hakkas surisema. Surises ja urises, nõnda et toas enam muud häält kuulda polnudki.

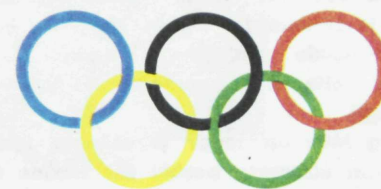
Kõik paistis juba ilusti korda minevat, kui ukse kõrvalt hakkas puurimiskurina sekka kostma Kriste-Kaja tihkumist, mis aina hoogu juurde sai.

Õnneks ei kesta ükski hambaparan-damine igavesti. Sai Kerstigi hammas plombeeritud ning ta võis arstitoolilt üles tõusta. Nüüd vaatas arstitädi Kriste-Kaja suhu, silmitses siit-sealt ja sõnas: «Sinu hambad on kõik terved! Aga ega sa siia päris ilmaasjata ka tulnud. Igaühel meist oli oma osa. Kersti hoidis suud lahti, mina puurisin ja sina ajasid pilli.»

Unejutt

Oi, mis ma näen! Taevaäär on unepilvi täis. Üks, kaks, kolm, neli... kümme... Nüüd küll, lapsed, ruttu tuppa! Varsti on pilved siin ja algab suur unesadu. Juba langebki esimene uni. Kes hõõrus silmi? Varsti oleme niimoodi kõik üleni unised. Katsume, kellel läheb korda endalt und maha raputada. Ei tule midagi välja, uut und langeb üha juurde. Und on juba nii palju, et silmad ei seleta ja jalad ei kannu läbi paksu une. Nüüd ei aita küll muud, kui ruttu voodisse teki alla pugeda ja silmapilk sügavasse unne vajuda. Soe ja pehme uni katab meid öö läbi. Hommikuks on unepilved juba Uus-Meremaa laste juures.

SEDA JOONT MÕDDA LOIKA VÄLJA KÄSITÖÖLEHT

Need viis põimunud rõngast on olümpiamängude embleem, kujutis. Tähendavad nad viit maailmajagu: helesinine Euroopat, kollane Aasiat, must Aafrikat, roheline Austraaliat ja punane Ameerikat. Tähendavad nad veel rahvaste ja sportlaste sõprust ning rahupüüdu.
19. juulil 1980 lõõb olümpiatuli loitma Moskvas,

päev hiljem aga Leningradis, Kiievis, Minskis ja Tallinnas. Küllap tead, et Tallinna lähel võistlevad purjetajad. Sportlased on ikka peale kiiruse, jõu, osavuse ja täpsuse ka õnnele lootnud. Moskva olümpiamängude maskotiks, õnnetoojaks saab karupoeg Miša, purjetamisvõistlustel — hülgepoiss Vigri.

Karupoeg Miša on tugev ja väarikas, lahke ja seltsiv. Just niisugune peabki üks tõeline sõber olema.

Täname kõiki lapsi, kes hülgepoisile nime mõtlesid. Miks pandi talle nimeks Vigri? Balti meres elab viigerhüljes. Sõnast viiger ongi tulnud hellitusnimi Vigri.

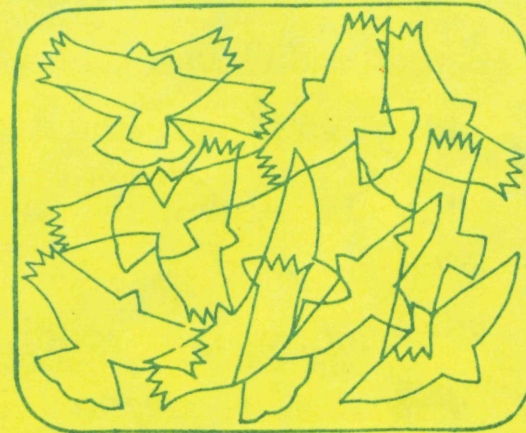
Lõika Miša ja Vigri koos alusega välja ning mura alus tagakülje poole. Et Miša ja Vigri paremini püsti seisaksid, siis kleebi nad alusega papile. Nüüd on sul kaks õnnetoojat, kes ehk aitavad sindki.

KUHU MISSUGUNE RING PANNA, ET SAAKS TERVE PILDID!

MITU LINDU ON PILDIL? KUI PALJU ON ÜHESUGUSEID!

KUIDAS PARANDADA VAASHI LEIA ÕIGE KILD.

Joonistanud PIRET NIINEPUU

ARVA ARA! ARVA ARA! ARVA ARA!

«SMENA» PILDISTAB

Pildistanud VILLU MAASK

Filmikarbil, pane tähele, on alati mingi number. See võib olla näiteks 32, 65, 130, 250. Samad numbrid on ka «Smena» objektiviile kirjutatud. Objektiviiks (vaata nr. 1) nimetame klaassilmaga toru aparadi küljes. Kui oled filmi aparati pannud, säti must rõngas (5) klaassilma ümber nii, et üks punane täpik satuks kohakuti numbriga, mis on filmikarbil. Kui filmikarbil oli 130, siis punane täpik peab jõudma 130-ga kohakuti. Veel keera aparadi tagaküljel olev võtetelugeja (8) nullile ja nüüd pildistama.

Läki metsa! Sinililli korjama ja loodust pildistama. Et piit tuleks terav, mitte udune, peab alati jälgima kaugust. Selleks on objektivil kaugusenäitaja (4). Lähim pildistamise kaugus on üks meeter ehk umbes kaks lühikest sammu. Objektivil on ka näidatud, kui kaugelt sobib pildistada inimese nägu, inimeste gruppi, suuri maju ja puid.

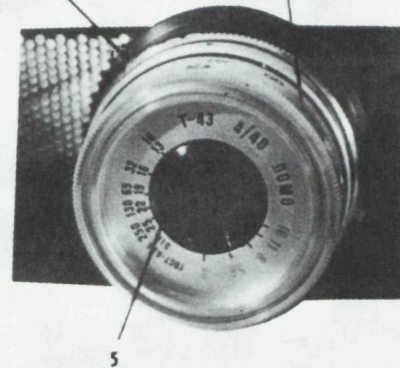
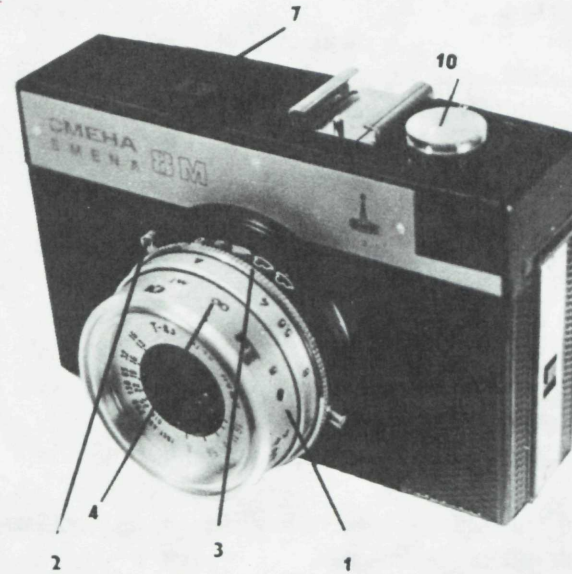
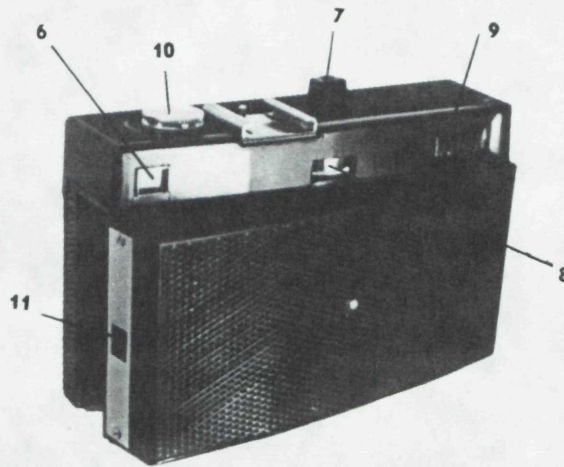
Pilvise ilma puhul keera objektivi ümber asuvat sakilist rõngast (3) nii, et punane täpik jõuaks sinna joonistatud pilve juurde. Või kui särab päike, siis päikese juurde. (Vaata joonist).

Vajuta alla vinnastaja (2), jälgi läbi pildiotsija (6) ava, et pildistatav hästi pais-taks ja vajuta päästikule (7). Klõps! Piit ongi valmis. Keera nupust (9) filmi edasi ja võidki teha juba järgmise pildi.

Kui oled kogu filmi täis pildistanud, keri see nupust (10) tagasi, võta aparadist välja ja vii ilmutamisele.

JOHANNES PIRITA

- 1 — objektivi
- 2 — vinnastaja
- 3 — punase täpikesega sakiline rõngas
- 4 — kaugusenäitaja
- 5 — must sakilise servaga rõngas, mille üks punane täpik peab olema kohakuti samasuguse numbriga, mis filmikarbil
- 6 — pildiotsija
- 7 — päästik
- 8 — võtetelugeja
- 9 — filmi edasikerimise nupp
- 10 — filmi tagasikerimise nupp
- 11 — tagakaane avaja

äikesepilved

päris pilves

õhukesed, läbipaistvad pilved

päike, aga mitte päris ere

selge taevast ja ere päike

Esikaanel HELDUR LARETEI
joonistus «Istutame puu».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союза пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200090. Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101. Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 1157. Тираж 72 000.

ELKNU Keskmittee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 5 — 1979. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskmittee Kirjastus. Toimetuse address: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetuse käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi, H. Mänd, H. Piirma, J. Pirita, H. Rattiste. Telefonid: peatoimetaja E. Mardi 681-495, vastutav sekretär J. Pirita 681-497, vanemtoime-taja J. Rannap 681-497, kunstiline toimetaja E. Pikk 681-400, toimetaja A. Jürgens 681-538, toimetaja V. Variksaar 681-496, sekretär H. Väli 681-400.

Laduda antud 3. IV 1979. Trükkida antud 23. IV 1979. Trükkiarv 72 000. Offsetpaber nr. 1. 60x90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,84. MB-03461. Tellimise nr. 1157. EKP Keskmittee Kirjastuse trükkikoda. Tallinn 200 090, Pärnu mnt. 67-a.

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

Tumedad silmad, süsimustad juuksed, pärlitena säravad hambad — niisuguse fena jäid minu mällu vietnami lapsed.

Kaardil on Vietnam pisikene, parajalt pöidla pikkune. Kuigi väikene maa, tuntakse tema rahva töökust, visadust ja kangelaslikkust kõikjal. Kaua on vietnamlased võidelnud oma vabaduse ja õnne eest. Vietnamis ei ole inimest, kes poleks sõdinud või sõda näinud. Palju on kannatanud ka lapsed. Lapsi kohtasin oma reisirühmituses. Riisipõllul koos emaga uudsevilja koristamas, jõekaldal isaga kala püüdnud. Ohel päeval käisin külas lastekodus. Siin elavatel poistel ja tüdrukutel ei ole isa ega ema. Nende vanemad hukkusid sõjas.

Meile näidati klasse, töötube, magamisruume. Kõik oli äärmiselt tagasihoidlik, puhas ja kodune.

«Mis on vietnami laste lemmiktegevus?» küsisin.

«Armastame laulda,» vastati ja samas kõlas üle lastekodu reibas laul.

«Käsitööd teha,» lisati ning mind juhutati töötuppa, kus imetlesin laste tehtud korve, kübaraid, toole.

Aga üle kõige meeldib lastele jutustada ja kuulata lugusid draakonist. See on hirmuäratav, kuid heatahtlik muinasjutukangelane, kes alati appi ruttab, kui rahuarmastavaid maad ähvardavad vaenuväed.

Selle aasta veebruaris pidid vietnamlased jälle, relv käes, asuma kodumaad kaitsma. Nad võivad Hiina sõjardid, sest nendega on kõik ausad ja rahuarmastavad inimesed kogu maailmas.

AGU VEETAMM

Pildistanud MELDO PAPP ja UNO KUKK

VIETNAMI LAPSED

